

SISMÒGRAF

EL FESTIVAL QUE DETECTA EL MOVIMENT

COM ENS POSEM EN DANSA?

JORNADA PROFESSIONAL

ABRIL 2019

ITINERARI PER A PROFESSIONALS

DIJOUS 25 D'ABRIL

DE 16 h A 20 h	REBUDA I ACREDITACIONS	ESPAI PRO LA CARBONERA
19 h	BENVINGUDA AL SISMÒGRAF 2019 NUÀ / DE RAQUEL GUALTERO	MUSEU DELS SANTS
21 h	ESPECTACLES (VEGEU PROGRAMACIÓ A WWW.SISMOGRAFOLOT.CAT)	

DIVENDRES 26 D'ABRIL

DE 9.30 h A 18 h	REBUDA I ACREDITACIONS	ESPAI PRO LA CARBONERA
10 h	JORNADES PRO: COM ENS POSEM EN DANSA? VISIBILITZACIÓ, MOBILITAT I PRESÈNCIA	ESPAI PRO LA CARBONERA
13 h	CLOENDA BALLADA DE LA JORNADA PRO. A CÀRREC DE G.R.U.A.	PLAÇA DE L'Ú D'OCTUBRE
13.30 h	MAQUETA LAIA SANTANACH / ÀER (PREMI DELFÍ COLOMÉ 2018)	SALÓ DE DESCANS, TEATRE PRINCIPAL D'OLLOT
14.30 h	DINAR PROFESSIONAL	JARDINS DE LA TORRE MALAGRIDA
A PARTIR DE LES 16.30 h	ESPECTACLES (VEGEU PROGRAMACIÓ A WWW.SISMOGRAFOLOT.CAT)	

DISSABTE 27 D'ABRIL

DE 9.30 h A 18 h	REBUDA I ACREDITACIONS	ESPAI PRO LA CARBONERA
A PARTIR DE LES 9 h	ESPECTACLES (VEGEU PROGRAMACIÓ A WWW.SISMOGRAFOLOT.CAT)	
14 h	DINAR LLIURE	
16.30 h	MAQUETA ADA VILARÓ / 360 GRAMS	ELS CATÒLICS
A PARTIR DE LES 17.00 h	ESPECTACLES (VEGEU PROGRAMACIÓ A WWW.SISMOGRAFOLOT.CAT)	
00.00 h	SISMOPARTY	LA CARBONERA

DIUMENGE 28 D'ABRIL

A PARTIR DE LES 11.00 h	ITINERARI AL PARC NOU (VEGEU PROGRAMACIÓ A WWW.SISMOGRAFOLOT.CAT)	PARC NOU
TOT SEGUIT	PICNIC AL PARC	PARC NOU

COM ENS POSEM EN DANSA? VISIBILITZACIÓ, MOBILITAT I PRESENCIA

Des de la nostra vessant com a mercat estratègic, seguim treballant per esdevenir un punt de trobada del sector de la dansa. Un any més reunirem a productors, gestors culturals, directores de festivals, programadors, artistes, distribuïdors, mànagers, curadors, crítics i altres professionals vinculats al món de la dansa. A banda de la quarantena d'espectacles i altres activitats que formaran part de la programació oficial, com cada any hem dissenyat un itinerari de propostes i activitats adreçades a professionals.

Aquest 2019 ens volem "posar en dansa". Volem veure quins han estat els escenaris que hem usat per ensenyar la dansa als professionals d'arreu fins al moment i alhora volem imaginar nous escenaris que ens permetin reinventar la visibilització, la mobilitat i la presència de les creadores i creadors, de les ballarines i ballarins, de les coreògrafes i coreògrafs, i de tots els agents que participen del fet creatiu, tant si són mànagers com distribuïdors, curadors, pensadors, comissaris, programadors, crítics...

És per això que hem dissenyat aquesta Jornada Professional que vol acollir moltes veus i reflexionar sobre "quin és i com es pot articular l'art d'ensenyar l'art". A partir dels qüestionaris rebuts amb preguntes sobre com/qui/què/quan hem d'ensenyar la dansa que fem aquí, que has respost els professionals del sector, a uns quants els hem convidat a explicar-se en veu alta, mentre la gent del col·lectiu GRUA ens farà bellugar de tant en tant, per no relaxar-nos massa!

La jornada quedarà fixada en tres mirades: una relatoria documental que signa la periodista cultural Clàudia Brufau, i una relatoria visual realitzada per Raquel Tomàs Codorniu, ambdues realitzades in situ, i un tercer document, elaborat amb més cuina, a partir de les

RELATORIA

PER CLÀUDIA BRUFAU

En la Jornada Professional del Sismògraf 2019 va acollir moltes veus per reflexionar sobre “quin és com es pot articular l’art d’ensenyar l’art.” Coordinada per Margarida Troguet, la sessió es va estructurar en dues parts i les intervencions lúdic-reflexives del col·lectiu GRUA (Grup de Recerca d’Universos Artístics, format per Clàudia Solwatt, Anna Rubirola i Pere Faura). Just darrere del micròfon on van anar passant els professionals convidats a aportar el seu gra de sorra, Raquel Tomàs va anar dibuixant la relatoria visual en directe, i en un racó de la sala Jordi Fondevila, la mirada externa, va anar prenent nota de les intervencions.

A partir d’un guió-qüestionari cada convidat a intervenir va tenir entre deu i quinze minuts per respondre’l. La primera taula es va centrar en els projectes que s’han dut a terme en el passat per donar visibilització, mobilitat i presència de les creadors i creadors en l’àmbit internacional. En canvi, Troguet va plantejar la segona com un exercici a repensar i imaginar models i maneres de fer.

TAULA 1

QUÈ I COM HO HEM FET?

Els dos casos que es van explicar van ser la plataforma organitzada pel COPEC (Consorti Català de Promoció Exterior de la Cultura) del 1993 al 2003 a càrrec de Marisol López i Cristina Alonso i Raül Perales van parlar de l'evolució de la FID (Finestra Internacional de la Dansa).

LA PLATAFORMA DEL COPEC: 1993 – 2003

MARISOL LÓPEZ

“Això és fer arqueologia”, va dir **Marisol López** a l'arrencar la seva intervenció. L'actual directora de l'àrea digital de l'ICEC va ser una de les treballadores del COPEC, el consorci públic que es va dedicar a la promoció exterior de la dansa. Les accions d'internacionalització es van dur a terme, fonamentalment, a l'Espai de Travessera de Gràcia, que durant la dècada dels noranta va ser l'epicentre d'exhibició de la dansa i la música.

El 1993 el COPEC va impulsar una plataforma per difondre el treball de les companyies de dansa contemporània, teatre de carrer, circ i altres espectacles que tinguessin el potencial per internacionalitzar-se o bé per girar per la resta de l'estat. La trobada amb programadors estrangers va tenir lloc a l'Espai de Travessera de Gràcia. Malgrat comptar amb un pressupost reduït per pagar els espectacles, bona part es va dedicar a la filmació i l'edició de l'enregistrament de les peces seleccionades en VHS. La organització de la plataforma cobria de part de l'organització dues nits d'hotel als programadors.

Aquesta plataforma de promoció es va organitzar en diferents moments de l'any segons els festivals o els teatres amb els quals es va organitzar; des de la Marató de l'espectacle, al festival de Teatre Internacional de Sitges o el Teatre Nacional de Catalunya. La plataforma també va créixer; de les deu companyies que es van presentar a l'inici, als últims anys se'n van presentar vint. Sempre es va procurar que la selecció mostrés el **ventall més ampli possible de llenguatges** presents en l'escena catalana.

Les jornades de la plataforma es planificaven de tal manera que els programadors poguessin conèixer amb poc temps el màxim sobre l'escena catalana. Al matí es visitaven espais de creació i es mostraven espectacles de companyies consolidades en ple procés, i a les tarda-vespre es veien les peces seleccionades al teatre. Els espectacles es presentaven en blocs i fragments. A més, per tenir un punt de trobada entre artistes i programadors i altres agents, s'habilitava una zona de llotja.

Una de les apostes del COPEC va ser **la filmació professional de les peces**, que es va fer amb tres càmeres. Com en altres materials de difusió s'utilitzaven quatre idiomes (català, castellà, francès i anglès). Aquests enregistraments s'enviaven a posteriori en VHS als programadors. * Aquests documents audiovisuals es poden trobar actualment al Centre de Documentació de l'Institut del Teatre.

El 2003, l'últim any que es va organitzar, van venir 115 programadors internacionals. Per què es va deixar de fer? Marisol López apunta que per canvis organitzatius en les estructures culturals, com va ser el cas del nou projecte del Mercat de les Flors que es va convertir en un centre especialitzat en el moviment o l'Auditori, en el de la música.

Què es va detectar i aprendre durant aquests deu anys? Segons López els aparadors atreuen molt als professionals i aquesta iniciativa va donar peu a què els estrangers descobrissin de primera mà la dansa que es feia a Catalunya. Es van detectar els contrastos de mirades depenent de les procedències dels curadors i que en general agradava molt veure espectacles en creació de companyies més grans o conegudes. Es va aconseguir despertar l'interès del programadors internacionals (sobretot procedents d'Europa i alguns de Centre i Sud Amèrica), tot i que també en van venir de la resta de l'Estat i de Catalunya. La premsa internacional també va assistir a la plataforma, tot i que a les companyies sovint no els agradava aquesta idea, ja que les peces no es mostraven senceres.

Al finalitzar aquesta iniciativa no es va fer un recull de dades –bàsicament, perquè són difícils de recollir– i per tant, és complicat valorar-ne l'impacte. La sensació de Marisol López és que ningú va sentir la plataforma com a pròpia al final, i es pregunta si potser es va acabar fent massa gran o llunyana per al sector.

LA FID (FINESTRA INTERNACIONAL DE LA DANSA): 2013 – 2017

PRIMERA ETAPA: 2013 – 2015

CRISTINA ALONSO

Després d'un període sense una plataforma d'internacionalització va néixer la FID. En un context, en el que el Mercat de les Flors lidera la xarxa europea de Cases de la Dansa (EDN), l'equip del Graner engega una iniciativa per trobar un model de plataforma per a la dansa catalana. Cristina Alonso emfatitza que partien d'una hipòtesi: "Organitzar la **plataforma des de la mirada de l'artista**, perquè creiem que aquest tipus d'iniciatives es pensen sovint massa des de la perspectiva dels programadors o departaments de l'administració. Per tant, ens interessava que es construís des de la mirada de l'artista, que no se sentís utilitzat."

Les tres edicions de la FID coordinades des de l'estructura del **Graner** es van vincular a diferents festivals internacionals: **Grec (dins l'IPAM)** i el **Sâlmon**. Les primeres dues edicions es van començar a treballar amb molt poca antelació, en canvi la tercera (2015) es va organitzar amb un calendari més òptim. En les jornades de la plataforma es va combinar el format d'exhibició d'espectacles, mostra de projectes en creació, l'exposició de projectes, visites a centres de creació, activitats professionals i trobades informals. Des de l'inici, la FID va tenir un **caràcter flexible i assembleari** que va comptar amb un grup de professionals del sector divers per fomentar un esperit "**multi-vocal**".

FID 2013. Es va fer una convocatòria oberta en la que es va presentar 250 propostes, la qual cosa va demostrar la musculatura creativa de l'escena. La selecció de les sol·licituds rebudes va ser duta a terme per una comissió formada per 5 persones totalment externes. Es van seleccionar 7 propostes artístiques per presentar a l'IPAM (Internacional Performing Arts Meeting), dins del Grec Festival 2013.

FID 2014. Presentada també en el context de l'IPAM, dins del Grec Festival 2014. Hi va haver una reducció de pressupost. Es va canviar el focus a nivell estratègic internacional, tot centrant la mirada en treballs provinents de Mèxic, Brasil, Uruguai i Xile. A més, es van presentar projectes, i no pas espectacles, per mostrar un ventall ampli de metodologies i madureses artístiques. [Bases convocatòria: [aquí](#)]

FID 2015. Aquesta edició es va poder treballar a 5 mesos vista i va tenir lloc sota el paraigües del Sâlmon. De la convocatòria oberta, una comissió mixta va seleccionar 8 propostes. En aquesta edició cada artista seleccionat va escollir com volia presentar els seu treball per poder compartir el seu univers artístic. [Bases FID 2015: [aquí](#)]

Com va evolucionar la FID durant aquests 3 anys? El volum d'assistència dels programadors internacionals entre el 2013 i el 2015 no va variar gaire: es va mantenir entre 30-40 persones. El nivell de la influència europea ha anat canviant al llarg dels anys. Com posa de relleu Marisol López, Cristina Alonso també exposa que els resultats de les accions dutes a terme són difícils de valorar, perquè les dades reals són difícils de recollir. Ella ho atribueix a la comunicació basada en el boca-orella i la poca previsibilitat dels temps del negoci de compra-venda d'espectacles. Cristina Alonso considera que les trobades professionals són crucials per enriquir el teixit artístic en un doble sentit i que es va denotar una necessitat de les plataformes enfocades a la **visibilitat de les metodologies** i no pas als resultats, és a dir, als espectacles.

SEGONA ETAPA: 2016 – 2017

RAÛL PERALES

Degut a una reducció del pressupost, la FID del 2016 es va vertebrar en accions diferents que es van desenvolupar en el marc i en coordinació amb el **festival TNT, el Sàlmon i Temporafa Alta**, la qual cosa potenciava el treball en xarxa de part dels festivals. Es van organitzar “micro-FID” amb artistes programats en aquests festivals en l’any anterior. De fet, aquest any va ser el que va atraure a més programadors.

El 2017 es va traspasar la coordinació de la FID de l’equip del Graner a Raül Perales, que va treballar amb una comissió de treball formada per professionals de l’APdC, l’Associació de Companyies professionals de dansa, el Sismògraf i independents. La plataforma es va celebrar a cavall de **Barcelona** (exhibició d’espectacles oberts al públic general: Mercat de les Flors, La Caldera i en un poliesportiu –amb entrades exhaurides) i Olot, durant el **festival Sismògraf d’Olot**. Bases FID 2017: [aquí](#)]

La comissió de selecció va determinar quines companyies presentaven espectacles i quines exposaven projectes. La major part del pressupost es va dedicar a l’**exhibició d’espectacles** i mostra de projectes. La **presentació de projectes** es va dur a terme en el context del **Sismògraf**, la qual cosa va ser favorable, perquè va despertar la curiositat dels programadors internacionals el fet de passar uns dies en un territori que coneixien menys.

La selecció de programadors es va fer amb col·laboració amb els artistes seleccionats i altres entitats. L’Institut Ramon Llull va cobrir els desplaçaments i l’allotjament dels programadors. De fet, els programadors que van venir sabien perfectament el que venien a veure. No es va fer una convocatòria de programadors catalans. També es va comparar amb el suport econòmic de l’ICEC, l’ICUB i a el Mercat de les Flors va cobrir les despeses tècniques.

Entre la primera i la segona taula el col·lectiu GRUA fan aixecar els assistents de les cadires i imaginar-se un NOU FUTUR per a la dansa després d’un terratrèmol que ho ha devastat tot. Entre estiraments i vibracions, s’encaminen cap al propòsit de la nova taula.

TAULA 2

COM HO IMAGINEM?

03
03

CONTEXT, COMPLEMENTARIETAT, SOSTENIBILITAT

ÀNGELS MARGARIT

Des de la perspectiva que li dona el seu bagatge com a artista i la seva experiència com a programadora, Àngels Margarit sosté que es necessiten **espais complementaris** que s'articulin i organitzin activitats diferents per mostrar la riquesa i la complexitat del teixit artístic. Com que la cultura no es pot entendre com un negoci, en les plataformes o festivals s'han de crear unes situacions en les que sobretot es pugui **conèixer l'artista** i el seu **context**.

Les dimensions d'una plataforma d'internacionalització o de mostra per a professionals de l'estat i del país són crucials alhora de desenvolupar aquest espai per conèixer el context. Els **formats petits** són els que funcionen millor segons Margarit, perquè poden oferir més temps per veure espectacles, mostres o trobades. La programadora del Mercat de les Flors posa d'exemples el disseny de presentacions d'artistes a Ice Hot Nordic Dance Platform on es generava **empatia**. A més, la **periodicitat** en el temps també és clau, ja que segurament no és necessari ni afavoreix organitzar una plataforma anual en un espai de producció com el català.

Partint de la idea que no existeix el festival o la plataforma ideal, s'han de comprendre com a espai complementaris d'una escena més gran. Per a Margarit s'ha de fomentar un **producció sostenible**, no pas un excés d'estrenes, sinó un treball en profunditat en obres que puguin tenir recorregut. Local, estatal o internacional? Tot i que està molt bé pensar en l'àmbit internacional, també és necessari pensar en què els programadors del territori també s'han de sentir responsables del teixit artístic i implicar-se en les produccions i en l'exhibició. És a dir, s'han de buscar diferents **formats de trobada** –tant per a programadors locals com internacionals– que donin peu a una profunditat, a través d'espais còmodes dins d'un teixit d'estructures.

ARTESANIA FETA EN COMUNITAT

QUIM BIGAS

Enllaçant amb la idea de sostenibilitat que va apuntar Àngels Margarit, en Quim Bigas afirma que “el sistema de bolos és obsolet”. Posant el focus sobre el context local, en comptes de l'internacional, Bigas s'imagina un festival en el que tècnics de cultura i artistes es puguin trobar per conèixer la realitat d'uns i dels altres: un treball de **coneixement bidireccional**, per acabar incorporant la realitat social en l'artística.

Bigas defensa el treball artesanal i “un fer junts” que no es centri en la inèrcia de perseguir objectius; sinó en les **preguntes** que es puguin generar a través de les converses i intercanvis sobre el mapa català per fomentar relacions de llarg termini. En aquesta **xarxa** activa es podria treballar la **contextualització** i l'**intercanvi** en els municipis on les peces artístiques es veurien afectades per la població i a la inversa. Aquesta manera de pensar l'escena artística sobre el territori s'articula com una **defensa de la cultura pública**, en la que es posa en valor unes estructures quotidianes i sòlides, en contra-oposició de la falta de **continuïtat** que impera en la realitat.

CONNEXIONS I MOTIVACIONS

NICHOLAS RICCHINI

Nicholas Ricchini actualment es dedica a la producció i a la distribució després d'haver treballat molt anys com a ballarí i coreògraf. Fent broma diu que s'ha “passat al costat obscur, el del management.” Ricchini posa de relleu el poc coneixement que els artistes sovint tenen de la resta de perfils i tasques professionals del sector de la dansa.

Els festivals han de funcionar, sigui quina sigui la curadoria, com a instigadors de connexions –treball en xarxa– i oferir a les peces una visibilitat que els permeti un **rodatge a llarg termini**. Per a Ricchini una plataforma per a la internacionalització no ha d'estar lligada a una línia artística concreta, sinó que es sustenti en una selecció artística feta per perspectives diverses. També recalca les activitats per generar trobades com a pal de paller d'aquest tipus d'aparadors i el fet que la internacionalització és molt positiva perquè genera **noves idees i motivacions** a tots els professionals implicats.

L'ART DE RELACIONAR-SE, LA TASCA DEL MÀNAGER

IVA HORVAT

“Perquè fem un festival? Amb quin volem relacionar-nos? No només han de reflexionar des dels festivals? Sinó també cal que els artistes ho reflexionin.” Iva Horvat arrenca la seva intervenció amb una bateria de preguntes, però la que llença amb més contundència és: **sabem escoltar i conversar?** Per a la distribuïdora, que defineix com una interlocutora o connectora entre artistes i programadors, és clau que l'artista conegui el projecte del programador; perquè la conversa clau serà la que l'artista tingui amb el programador i no pas amb el mànager, que al capdavall, segons ella, no és qui ven els espectacles.

“Quan està preparat un projecte per internacionalitzar-se? Segons Horvat, un projecte tindrà rodatge a l'estranger si el que aporta no existeix en els altres països. És a dir, el grau de **singularitat** és clau; si podem inventar una coca-cola catalana, de ben seguir que la vendrem. Els altres aspectes clau alhora de donar a conèixer un projecte és el **quan** i el **com**: quan enviem la informació, com la dosifiquem –s'ha d'enviar el material a mesura que el programador va mostrant interès, no pas abans. Saber fer un ús responsable i empàtic de les **eines de comunicació** és totalment necessari a l'hora d'aproximar-se a un programador.

Bona part de la intervenció d'Iva Horvat deriva en un debat sobre el rol, les tasques i el poder (o no poder) del mànager. En la internacionalització del treball artístic, el del mànager pot ser crucial, però sovint no s'entén des del sector. Horvat recorda que es confon la producció amb el management. En aquest debat, Cristina Alonso es pregunta si la figura del mànager desapareixerà ja que potser es poden buscar altres formes d'establir les converses entre artistes i mànagers. Horvat sosté que el treball del mànager carrega amb moltes frustracions, i sovint menys èxits aparents. Es tracta d'un treball força invisible que consisteix en construir múltiples complicitats. En aquesta defensa del rol del mànager, la també distribuïdora Fani Benages conclou: “**fem un acompanyament a l'artista.**”

PRIMERES CITES

ANNA RUBIROLA

Com a membre de **GRUA**, Anna Rubirola demana als artistes que prenguin més responsabilitat i siguin més proactius a l'hora de buscar oportunitats. En la seva intervenció va explicar el perquè del projecte GRUA i una de les iniciatives han creat per facilitar trobades o “**primeres cites**” entre artistes i programadors. El seu dispositiu **Caravana de tràilers** posa en una zona de coresponsabilitat als artistes i als programadors, ambdós s'hi han d'implicar. Amb la Caravana de tràilers procuren generar un context còmode i proper. Els artistes creen peces expressament per a la Caravana i cobren per participar-hi. De fet, Rubirola reivindica que la feina de l'artista sempre ha de ser remunerada, i que el “joc de donar visibilitat” no justifica que facin feina gratuïta. A més, Anna Rubirola també defensa **la sostenibilitat i la ecologia** a nivell de producció. Sovint es premia i es focalitza l'interès sobre la novetat, és a dir, les estrenes, i no pas en el recorregut de les peces.

Quines idees es comparteixen més? Gairebé tots els convidats a la segona taula emfatitzen el fet que no existeix un festival o plataforma perfecte, i que per tant, com bé desenvolupa Àngels Margarit és la necessària la complementarietat de festivals, plataformes i curadories diverses. A més, tothom coincideix que cal propiciar espais, organitzats com a plataformes o jornades professionals d'un festival, per donar a conèixer els contextos dels creadors i creadores i despertar empaties mútues, i si la dimensió és petita millor. Expressada de maneres diferents, una altra reflexió que sobresurt és que cal que els artistes siguin proactius i que també cal que es valorin i entenguin els diferents perfils professionals del sector. Tothom també coincideix d'una manera o una altra que s'ha de ser conscient i que s'ha de fomentar el treball artesanal i la sostenibilitat dels espectacles que es produeixen.

BUSQUEM EL NOSTRE PROPI PÚBLIC

LA MIRADA EXTERNA DE JORDI FONDEVILA

Jordi Fondevila explica que al llarg de la seva experiència, tant a nivell local com internacional, que se n'ha adonat que les tendències funcionen de manera cíclica, i que gairebé s'ha provat de tot. Més enllà de la visibilització actual, Jordi Fondevila urgeix a investigar per potencial l'experiència immersiva del públic en els espectacles, perquè les arts en viu tenen un força especial. Fondevila recalca que cal que els artistes busquin el seu públic independentment de les estructures. Cal treballar un connexió i intercanvi real amb el públic.

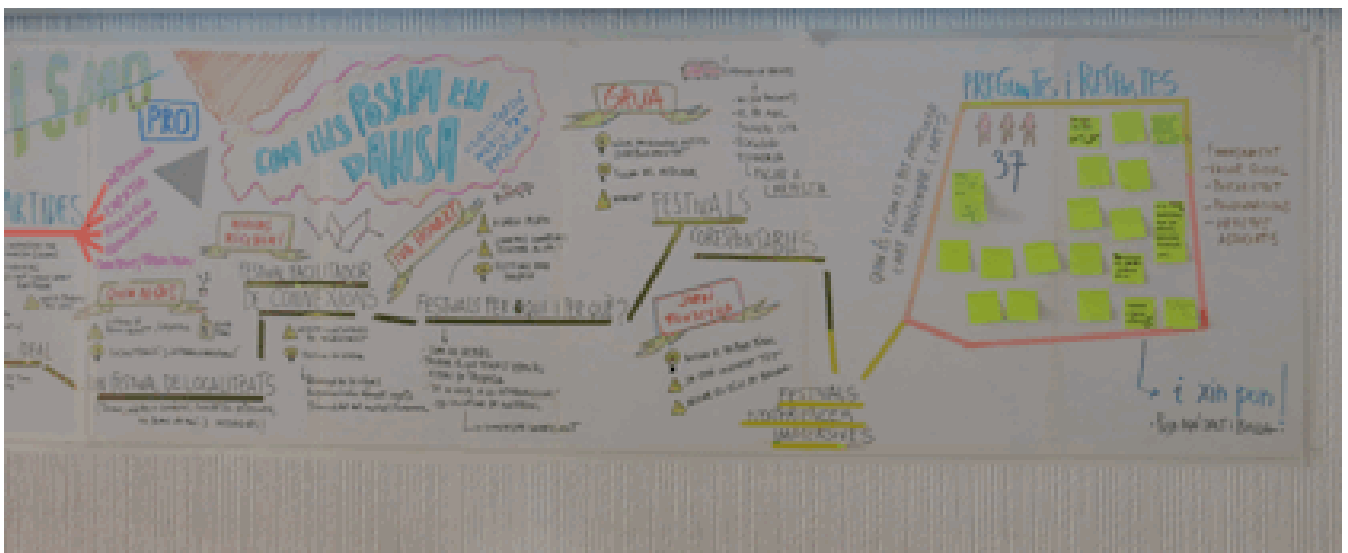
CARAVANA DE PREGUNTES I CONFESSIONS

La jornada sobre Visibilitat, Mobilització i Presència acaba amb una altra activitat dinamitzada per GRUA, en la que es llancen preguntes als assistents que combina preguntes com “Ets programadors? T’encarregues de la teva comptabilitat?” a “Has escoltat sencer el nou disc de Rosalía”. Col·locats en rotllana, si la resposta és sí caminen cap al mig del cercle. La pregunta/resposta estrella és: “Creus que hi ha una dansa contemporània típicament catalana?”. Una pocs valents defensen que sí, però l’activitat que es basa en respostes de sí/no, no deixa prou espai perquè ens ho argumentin; potser podria donar peu a un debat per una propera jornada professional.

RELATORIA VISUAL

RAQUEL TOMÀS

CARAVANA DE PREGUNTES

DINAMITZADA PER G.R.U.A.

Nº DE PARTICIPANTS: 37

1. HAS ESTAT MAI AL CROSCAT? 15 SÍ / 22 NO
2. VAS AL GIMNÀS? 16 SI / 21 NO
3. TENS MÉS DE 20 MAILS PENDENTS DE CONTESTAR A LA TEVA SAFATA D'ENTRADA?
35 SI / 2 NO
4. LLEGEIXES CRÍTICA DE DANSA? 32 SI / 5 NO
5. VEUS DANSA A LES XARXES? 32 SI / 5 NO
6. TENS FILLS? 22 SI / 15 NO
7. DURANT EL MES D'ABRIL HAS VIST DANSA MÉS DE 3 COPS? 17 SI / 20 NO
8. ADMINISTRES LA TEVA PRÒPIA COMPTABILITAT? 34 SI / 3 NO
9. ETS PROGRAMADOR? 18 SI / 19 NO
10. HAS PROGRAMAT ALGUNA VEGADA UNA PEÇA HAVENT-NE VIST NOMÉS UN FRAGMENT?
17 SI / 20 NO
11. HAS PROGRAMAT ALGUNA VEGADA UNA PEÇA HAVENT-NE VIST NOMÉS EL VÍDEO?
16 SI / 21 NO
12. HAS PROGRAMAT ALGUNA PEÇA QUE NO T'INTERESSAVA? 14 SI / 23 NO
13. ETS ARTISTA? 7 SI / 30 NO
14. HAS PRESENTAT MAI EL TEU PROJECTE EN UN CONTEXT DE COMPRA /VENDA?
6 SI / 31 NO
15. T'HI HAS SENTIT COMÒDE? 5 SI / 32 NO
16. PRENS CLASSES DE DANSA? 16 SI / 21 NO
17. CREUS QUE HI HA UNA DANSA CONTEMPORÀNIA TÍPICAMENT CATALANA? 3 SI / 34 NO
18. LES PECES BONES ES VENEN SOLES? 6 SI / 31 NO
19. HAS TREBALLAT MAI EN NEGRE? 24 SI / 13NO
20. TENS UN SOU MENSUAL? 24 SI / 13 NO
21. TENS INSTAGRAM PROFESSIONAL? 28 SI / 9 NO
22. HAS ESCOLTAT SENCER EL NOU DISC DE ROSALÍA? 10 SI / 27 NO
23. VIUS EN UNA CASA DE LLOGUER? 27 SI / 10 NO
24. VOTARÀS AQUEST DIUMENGE? 32 SI / 5NO
25. SAPS A QUI VOTARÀS? 29 SI / 8NO
26. CREUS QUE LES TEVES CONDICIONS LABORALS SÓN PRECÀRIES?13 NO / 24 SI
27. T'IMPLIQUES DE MANERA ACTIVA PER A MILLORAR EL SECTOR? 32 SI / 5 NO
28. ET SENTS VALORAT SOCIALMENT? 15 SI / 22 NO
29. SAPS QUANTS ESPAIS PROGRAMEN DANSA A CATALUNYA? 8 SI / 29 NO
30. CREUS QUE ELS TEATRES MUNICIPALS DE CATALUNYA HAN DE TENIR ARTISTES ASSOCIATS? 37 SI
31. SURTS A BALLAR PER DIVERTIR-TE? 33 SI / 4 NO
32. CREUS QUE LA DANSA POT CANVIAR EL MÓN? 17 SI / 20NO

RESUM DEL QÜESTIONARI PROFESSIONAL

A continuació recollim les idees principals obtingudes a través del qüestionari de les Jornades Professionals del Sismògraf 2019 que han estat contestades per l'11,26% dels professionals inscrits al festival.

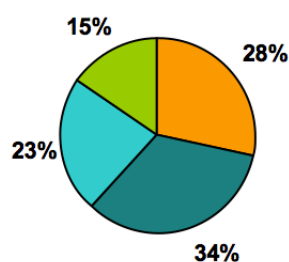

1.
QUIN CONTEXT/PROJECTE CREUS NECESSARI PER COMPARTIR EL TREBALL DELS ARTISTES DE LA DANSA AMB ELS PROFESSIONALS, ELS PROGRAMADORS I ELS DIRECTORS ARTÍSTICS DE TEATRES I FESTIVALS NACIONALS I INTERNACIONALS?

- APADRINAMENT, NETWORKING I PROPOSTA PLANTEJADA ENTRE PROGRAMADORS / ARTISTES
- IMPRESCINDIBLE ESTABILITZAR I AFAVORIR CIRCUITS A CATALUNYA
- PLATAFORMA PER A PROFESSIONALS BIANUAL A BARCELONA
- UNA PLATAFORMA NO TÉ INTERÈS
- FESTIVAL AMB PRESÈNCIA INTERNACIONAL
- FESTIVAL SISMÒGRAF AMB MÉS PRODUCCIÓ CATALANA
- FESTIVAL SISMÒGRAF COM A FINESTRA / PLATAFORMA NACIONAL I INTERNACIONAL DE DANSA
- ALTRES CONTEXTOS: TEMPORADA ESTABLE, FIRES, CICLES

2.
QUÈ S'HI HAURIA DE PRESENTAR?

- ESTRENES
- PRODUCCIONS ESTRENADES
- PRODUCCIONS EN PROCÉS
- ALTRES

“ALTRES” INCLOU PROPOSTES QUE SUBRATLLEN LA NECESSITAT D’OFERIR UNA EXPLICACIÓ MÉS DETALLADA DEL PROJECTE I SUGGEREIXEN ESPECIFICAR L’ESTADI DE LA PEÇA, UN DIÀLEG AMB L’ARTISTA I ALTRES PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES NO ESCÈNIQUES PERÒ SÍ RELACIONADES AMB L’ACTIVITAT.

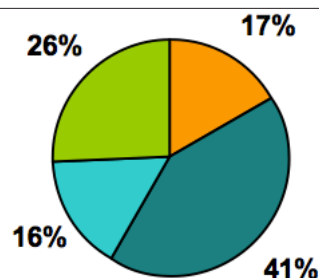

3.

QUIN HAURIA DE SER EL FORMAT DE LA PRESENTACIÓ?

- FRAGMENT
- PEÇA SENCERA
- PRESENTACIÓ NO ESCÈNICA
- ALTRES

“ALTRES” INCLOU PROPOSTES DE TROBADES MÉS INFORMALS, COM ARA BÉ LA PRESENTACIÓ DEL PROCÉS O ASSAJOS AMB TERTÚLIA I CAFÈ.

4.

QUI HO HAURIA D'ORGANITZAR?

- FESTIVAL
- FESTIVAL + ARTISTES
- FESTIVAL + APDC
- FESTIVAL SISMÒGRAF + PROFESSIONALS AMB EXPERIÈNCIA
- SECTOR PROFESSIONAL + EQUIP INDEPENDENT DE CURADORIA I PRODUCCIÓ
- PROFESSIONALS AMB EXPERIÈNCIA EN DISTRIBUCIÓ I PROGRAMACIÓ / CURADORIA INTERNACIONAL
- AGENT O PROGRAMADOR AMB COMPLICITATS
- ENTITAT PÚBLICA / GOVERN

5.

QUI HAURIA DE FER LA SELECCIÓ ARTÍSTICA?

- DIRECCIÓ ARTÍSTICA + EQUIP DEL FESTIVAL
- DIRECCIÓ ARTÍSTICA DEL FESTIVAL SISMÒGRAF
- PROGRAMADOR + COMISSIÓ DE SELECCIÓ
- PROGRAMADOR + PRODUCTORS
- EQUIP ARTÍSTIC + DIVERSOS COL•LECTIUS
- EQUIP DEL FESTIVAL
- COMISSIÓ EXTERNA, COL•LEGIADA I DE PERFILS DIFERENTS
- DIRECCIÓ ARTÍSTICA + 4 MEMBRES INVITATS DE 4 PAÏSOS (INTEATRO)
- CUSTODIA COMPARTIDA: PRESELECCIÓ DELS MATEIXOS ARTISTES PRESENTATS + SELECCIÓ FINAL DE L'EQUIP CURATORIAL

6.

COM S'HAURIA DE TRIAR LA PERSONA I/O EQUIP PER FER LA SELECCIÓ ARTÍSTICA?

- 2 ARTISTES JOVES + 1 COREÒGRAF AMB TRAJECTÒRIA + 2 ESPECTADORS + DIRECTOR FESTIVAL + 1 PROGRAMADOR + 1 POLÍTIC
- CADA CENTRE PROGRAMADOR
- CURADORIA EN EQUIP + ESTUDI COMPARATIU AMB PLATAFORMES COM TANEC I PRAHA
- PER CRITERIS ARTÍSTICS I CONVOCATÒRIA / CAPACITAT DE INTERNACIONALITZACIÓ
- PER EXPERIÈNCIA I PERFIL
- CONCURS PÚBLIC
- PROFESSIONALS / NO ADMINISTRACIONS NI INSTITUCIONS PÚBLIQUES
- COMISSIÓ ROTATIVA: DIRECCIÓ SISMÒGRAF + INSTITUCIÓ DANSA CAT (ICEC, MERCAT, GRANER...) + APDC + 1 PROGRAMADOR INTERNACIONAL + 1 PROGRAMADOR ESPANYOL + 1 PROGRAMADOR D'UN TEATRE DE CATALUNYA + 1 PROGRAMADOR D'UN FESTIVAL DE CATALUNYA

7.

QUI I COM S'HAURIA DE FINANÇAR?

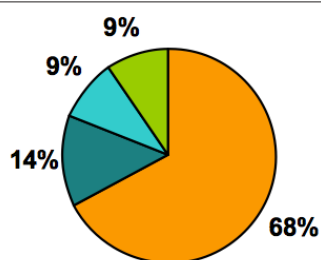
- GOVERN
- GOVERN + AJUNTAMENT + RECURSOS PRIVATS
- FINANÇAMENT PÚBLIC
- FINANÇAMENT PÚBLIC + MECENATGE PRIVAT
- DIVERSES ADMINISTRACIONS + TAQUILLATGE + PATROCINADORS
- EL PROPI FESTIVAL + ICEC + IRL + DIPUTACIONS

8.

COM S'HAURIEN DE RETRIBUIR A LES COMPANYIES I ALS ARTISTES PARTICIPANTS?

- PAGAR CAIXETS
- PAGAMENT FIXE
- PAGAMENT PER TRAMS
- ALTRES

9.

QUI HAURIA DE DECIDIR QUINS SÓN ELS PROFESSIONALS NACIONALS I INTERNACIONALS QUE CAL CONVIDAR? I COM S'HAURIA DE DECIDIR?

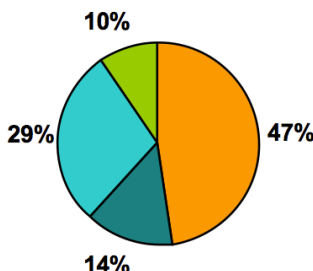
- COMISSIÓ COL•LEGIADA
- EQUIP DEL FESTIVAL
- EQUIP DEL FESTIVAL + ICEC + IRL
- ARTISTES / PRODUCTORS + EQUIP CURATORIAL DEL FESTIVAL
- ARTISTES + PROGRAMADORS + INSTITUCIONS
- PROPOSTES DE POLÍTICA GOVERNAMENTAL EXTERIOR + PROPOSTES DELS ARTISTES / COMPANYIES

10.

COM S'HAURIEN DE FINANÇAR ELS CONVIDATS NACIONALS?

- PAGAR L'ESTADA
- PAGAR EL VIATGE
- PAGAR LES ACREDITACIONS
- NO CAL FINANÇAR

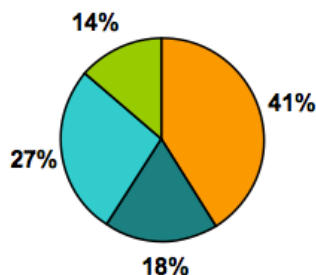
* EN GENERAL ES JUSTIFICA "NO CAL FINANÇAR" CONVIDATS NACIONALS PERQUÈ SI LA SEVA ESTRUCTURA NO ÉS CAPAÇ DE COBRIR LA DESPESA DE DESPLAÇAMENT I ALLOTJAMENT DELS SEUS PROGRAMADORS, DIFÍCILMENT PODRÀ ASSUMIR SATISFACTÒRIAMENT ELS CAIXETS, DESPLAÇAMENTS I ALLOTJAMENTS DE LES COMPANYIES.

11.

COM S'HAURIEN DE FINANÇAR ELS CONVIDATS INTERNACIONALS?

- PAGAR L'ESTADA
- PAGAR EL VIATGE
- PAGAR LES ACREDITACIONS
- NO CAL FINANÇAR

* EN GENERAL ES JUSTIFICA "NO CAL FINANÇAR" CONVIDATS INTERNACIONALS PERQUÈ SI LA SEVA ESTRUCTURA NO ÉS CAPAÇ DE COBRIR LA DESPESA DE DESPLAÇAMENT I ALLOTJAMENT DELS SEUS PROGRAMADORS, DIFÍCILMENT PODRÀ ASSUMIR SATISFACTÒRIAMENT ELS CAIXETS, DESPLAÇAMENTS I ALLOTJAMENTS DE LES COMPANYIES.

12.

CONVINDRIA PRESENTAR TAMBÉ PROJECTES I /O PECES NO ESCÈNIQUES NI ARTÍSTIQUES? (COMUNITARIS, EDUCATIUS, INCLUSIUS...)

EL 85% ESTÀ A FAVOR D'INCLoure AQUEST TIPUS DE PROPOSTES PERQUÈ AFAVOREIXEN EL TEIXIT LOCAL, PERÒ CONVINDRIA QUE ESTÉSSIN SEMPRE BEN CONTEXTUALITZADES.

13.

QUIN TIPUS D'ACOMPANYAMENT CALDRIA OFERIR ALS ARTISTES?

- PARLAR, ESCOLTAR, DEBATRE AMB L'ARTISTA I FER PROPOSTA
- ACOMPANYAMENT DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ
- ACOMPANYAMENT DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ + ACOMPANYAMENT TÈCNIC + DISPOSITIUS DE TROBADA DE QUALITAT
- ACOMPANYAMENT DURANT EL TREBALL PREVI, FUNCIÓ I POSTFUNCIO (RECORREGUT LLARG)
- SEGUIMENT DESPRÉS DEL FESTIVAL PER GENERAR ITINERARIS DE DISTRIBUCIÓ
- ASSESSORAMENTS DEL SECTOR A NIVELL NACIONAL I INTERNACIONAL
- ASSESSORAMENT DE PRODUCCIÓ + TALLERS FORMATIUS
- COMPTAR AMB "FACILITADORS" EN ELS ESPAIS DE TROBADA
- ESPAIS DE NETWORKING + XERRADES
- DINERARIS + INFRAESTRUCTURES + ASSESSORAMENT EN MERCATS I FINANÇAMENTS

A TALL DE CONCLUSIÓ

JORDI FONDEVILA

Quin és i quin ha de ser el paper de les arts en viu avui dia i en el futur?

És una gran pregunta que aparentment no té fàcil resposta. O, fins i tot, potser no té una única resposta.

No obstant això, el que tenim clar, és que les arts i la cultura són aliment necessari per a l'ànima humana.

Corren temps convulsos i, apel·lar als humanismes com un valor en alça, acostuma a ser sinònim d'ingravedesa, de no tocar de peus a terra, d'intentar sobrevolar paratges lunars mentre anem embolcallats en una disfressa de Peter Pan. Jo, en canvi, crec que cal reconèixer en aquesta actitud valors del tot necessaris que cal defensar a ultrança en un món com el d'avui.

Sigui com sigui, sabem quina ha de ser la responsabilitat dels que ens dediquem a aquest ofici: salvaguardar els territoris de les arts, els humanismes i qualsevol altre nutrient per a les ànimes.

Al llarg dels anys, les arts en viu han necessitat trobar fórmules expressives molt pròpies, implícites i inseparables de la manera d'entendre el món que ha definit cada època. Aquest afany ha anat forjant ments capaces de tenir una mirada que transcendeix més enllà de la realitat quotidiana permetent a generacions senceres d'humans, viatjar a través d'un mirall a milers de països de meravelles.

Què hagués estat d'aquest món i de la història de la humanitat sense que centenars de (de) ments visquessin per un afany incansable de compromís, superació i confrontació amb si mateixos posant en crisi l'evolució constant de les idees estètiques i preocupant-se per coses tan aparentment inútils i improductives com qui som, perquè som com som i quines possibilitats podem explorar per mirar tot allò que ens envolta?

Les arts del moviment són a dia d'avui i en un món com el d'avui, fenòmens insòlits. Jardins botànics destinats a albergar, prendre cura i cultivar flors rares en perill d'extinció. Flors diverses, estranyes, sorprenents; de múltiples colors, olors i formes. Flors que neixen i creixen per a continuar aquesta labor necessària de ser aliment per a les ànimes. Hem de prendre cura i sublimar espais i contextos com Sismògraf per aconseguir i perseverar en aquest objectiu i responsabilitat nodridora de l'esperit; per a salvaguardar, defensar i proveir un territori on puguin mostrar-se, aparèixer, créixer i multiplicar-se espècies sorprenents, meravelloses; filles d'una lògica no sorgida d'un pacte de convivència entre viure i sobreviure. Un paisatge exuberant i intens per a la proposta d'experiències, alquímies insòlites, elixirs d'emocions i suscitatció de passeigs per plaers presents que permetin altres mirades, aproximacions i respostes als perquè de l'ésser humà.

Sense cap mena de dubte, contextos artístics com els que proposa el Sismògraf, són on s'assenten les bases que han d'estimular les necessàries revisions humanístiques, estètiques i comunicatives de les arts en viu adaptades als nostres temps i a nous públics. Contextos artístics els quals han de proveir generacions d'ànimes futures que poblin mons i paisatges on la complexitat, la Veritat i la Bellesa de l'ésser humà siguin el valor a defensar per sobre de qualsevol altra consideració.

Hi ha una manera de fer cultura i art, que representa inequívocament una mirada diferent, un fenomen bell, un patrimoni valuós i necessari que no només participa sinó que també construeix i constitueix l'ànima humana.

I perquè no, l'art, en la seva total riquesa i diversitat, en el seu sentit més ampli, és potser, en si mateixa, l'ànima de tota societat.

Si no salvaguardem mirades i fenòmens creatius com els que proposa Sismògraf, els quals acullin, promoguin, recolzin, possibilitin i defensin certes iniciatives, certes maneres de fer, certes mirades, certes possibilitats, certs pensaments sobre l'art i la cultura, també morirà o no creixerà part de la nostra ànima.

Sismògraf és, i tant de bo segueixi sent-ho per molts anys, un d'aquests espais tan necessaris que obren portes i finestres de bat a bat a altres possibilitats, a altres sensibilitats, a altres mirades sobre el que som i sobre el que ens envolta. És un espai de refugi quasi bé espiritual on hi habita i respira tota una fauna i una flora excitants, la raó de ser de les quals és traslladar-nos a altres universos i fer possibles altres percepcions i creences, altres mons, altres emocions.

Necessitem jardins botànics i Sismògraf, n'és un d'ells.

És indiscutible que un dels aspectes que fa que un país sigui plenament madur en tant que a teixit social i que pugui mirar amb perspectiva dins i fora dels seus límits territorials, és la cultura. L'espectre cultural d'un país és molt ampli i dins d'aquest espectre cultural, un dels puntals fonamentals és la seva cultura escènica.

Tanmateix, la cultura escènica està composta per multitud de manifestacions artístiques organitzades en diferents llenguatges i disciplines i és responsabilitat i obligació del Govern de tot país, estimular, articular i fer possible que tots els llenguatges i disciplines de la seva cultura escènica es desenvolupin plenament i de forma rigorosa.

Catalunya, històricament, ha estat un referent en tant que a cultura escènica i ha demostrat al llarg dels anys tenir una gran voluntat per estimular multitud d'iniciatives que han fet que avui dia, pel que fa a l'art escènic, tinguem un substrat prou notable i important. Això ha estat fruit de molts anys de feina i acurada dedicació per preparar un terreny idoni com perquè els diferents professionals dels diferents àmbits escènics d'aquest sector, poguessin anar desenvolupant les seves tasques específiques.

Però en aquest camí, hi ha hagut certs aspectes sobre els que no s'ha pres suficient cura. Això ha provocat, com dèiem, que en alguns llenguatges i disciplines de l'art escènic català s'hagi arribat a nivells de maduresa, qualitat i perfeccionament molt elevats, i en d'altres, amb prou feines s'ha començat a posar la primera pedra.

És cert que en els darrers anys hi ha hagut canvis substancials que han fet possible engegar iniciatives favorables perquè la cultura escènica catalana creixi en el seu espectre més ampli però cal, ara és el moment, estructurar aquest procés que ha començat perquè hi hagi una màxima democratització en la potenciació, articulació, difusió, optimització i racionalització del finançament, les infraestructures i els recursos que facin possible que s'arribi a bon port i s'acabi constituint un procés permanent, estable, viu i dinàmic de forta transversalitat entre tots els llenguatges i disciplines artístiques que es creen i desenvolupen a Catalunya.

D'una vegada per totes, ha arribat l'hora d'entendre l'art escènic com un únic corpus que al mateix temps és un compendi de múltiples diversitats. Només així, amb aquesta perspectiva, aconseguirem que realment existeixi aquesta sòlida pluralitat escènica que donarà com a conseqüència la **riquesa necessària** en tant que a nuclis artístics i propostes perquè Catalunya ofereixi dins i fora del seu territori la seva particular manera de veure i entendre el món.

La iniciativa del Sismògraf 2019 en que tota una sèrie d'agents, varen repassar que s'havia fet en els últims 35 anys pel sector de la dansa per encarar un "què s'ha fer a partir d'ara?", al meu entendre va servir com a punt d'inflexió necessari per a plantejar-se un següent pas en el que cal, d'una vegada per totes, no recorre'l sense l'aprenentatge del passat.

Sigui com sigui, aquell moment en que escoltava les exposicions, em van confirmar una intuïció tàcita que tenia abans que s'iniciessin: **fa quaranta anys que parlem del mateix.**

l'aquest "parlar del mateix", es pot resumir en:

- Com poder formar-se millor.
- Com poder produir millor.
- Com aconseguir que hi hagi feina i que aquesta feina sigui qualitat.

Quaranta anys que parlem de què hem de dir i fer per aconseguir-ho. I la conclusió és que no avancem. No avancem perquè estem contínuament pendents de l'activació d'unes tasques governamentals que mai es porten a terme i confiant en uns líders que mai resolen les expectatives que se'ls hi suposaria. És cert que de vegades tenim líders polítics que són més sensible i tenen més bona voluntat i, després en venen d'altres que no són interlocutors vàlids. Però en cap cas, aquest líders representen polítiques culturals sòlides que actuen al marge dels interessos del color polític de torn. Per tant, a través dels anys, es van produint onades cícliques que van i venen i que, més enllà de consolidar un camí traçat sobre el qual anar afinant en el treball constant i diari, es van produint accions que s'interrompen constantment per a tornar a començar i tornar a explicar sempre exactament el mateix a qui ocupi el nou seient.

En definitiva, el dia a dia en l'esdevenir dels anys, es basa en que es van produint i generant accions efímeres però que no s'acaben consolidant com a polítiques culturals actives que garanteixin un millora sectorial progressiva, constant i sòlida.

Ara doncs, cal ser més pràctics, conseqüents i realistes que mai. I aquesta conseqüència, en primer lloc, passa per tenir molt clar el següent: **que el sector millori ja no depèn de no haver explicat bé les coses, ja no depèn de que hi hagi coses que no s'hagin explicat, ja no depèn de que hi hagi coses que no s'hagin entès, ja no depèn de diners, ja no depèn de que no haguem posat tots els esforços en inventar-nos-ho tot per a fer possible un millora sectorial. Tot està dit, tot està inventat, tot està entès i tot s'ha explicat. Sí després de 40 anys estem igual (o millor dit, pitjor), ja no dependrà de que seguim intentant convèncer als líders polítics de tot el que ja hem explicat mil com i ells ja saben; és simplement una qüestió de voluntat política que no hi hagi aquests canvis necessaris i, a dia d'avui, ja hem de tenir més que clar, que aquest canvis no arribaran perquè aquesta voluntat política i sensibilització per la cultura i les arts no existeix en el sentit de ser part essencial del concepte de país.**

Com (crec) deia Einstein, "**si vols que et passin coses diferents, fes coses diferents**". I és aquí cap on ara hem d'anar. Cal tallar d'arrel amb les idees i pràctiques que fins ara s'han portat a terme i provar-ne unes noves. Bé, "noves", no és un terme exacte que es pugui aplicar, ja que a dia d'avui, és molt difícil innovar en gestió sectorial, però si més no, cal potser recuperar, redefinir, resignificar accions i estratègies que ens allunyin de les metodologies innòcues d'aquests últims anys, i ens aproximïn a nous territoris.

La columna vertebral d'aquesta nova etapa, al meu entendre, ha d'estar basada en no comptar més amb els governs i actuar al marge de la política. Es basa en crear nous camins on la clau sigui l'experiència immersiva de l'espectador en l'activitat artística i la relació d'aquesta amb el seu públic.

Els interlocutors ja no han de ser els líders polítics, **el nou interlocutor real és el públic**. I em refereixo tant al públic potencial en aquest moment precís com el públic potencial en el futur, en aquest últim cas, referint-me específicament en el públic que es pot forjar a les escoles.

Aquest futur doncs, passa per treballar i dissenyar estratègies que permetin generar complicitats directament amb els públics potencials i anar creant massa crítica fidel al que artísticament cadascú defensa. Tota l'energia dedicada, ha d'anar dirigida a aconseguir un experiència immersiva real i còmplice amb el públic potencial de cada nucli artístic, a generar l'activitat necessària per a trobar aquest públic i implicar-lo en els processos i acabats artístics que cadascú plantegi. És des d'aquest punt de partida des d'on cal començar a caminar.

I cal pensar molt bé quines estratègies cal engegar en el sentit de col•laboracions entre els propis artistes per a sumar energies en aquest objectiu conjunt. Quins denominadors comuns poder unir esforços i equiparar direccionalitats en les accions.

El que ara puc assegurar és que si s'implica al públic i es crea una massa crítica fidel i còmplice que recolzi les iniciatives artístiques sectorials i, en conseqüència, des dels òrgans governamentals es detecta aquest interès creixent i compromès d'un públic fidel a una activitat artística en concret, llavors **no caldrà anar a demanar a ningú res, sinó que els governs vindran a buscar l'origen d'aquella fenomenologia**.

És evident que l'art ha de ser un puntal del teixit cultural i social de qualsevol país i societat i que moltes de les accions destinades a mantenir i prendre cura d'això, depèn de les accions governamentals, per això i malgrat tot, és important mantenir relacions amb els òrgans de Govern pel que fa a estratègies sectorials; ara bé, a partir de crear estratègies comuns, no dependent i estant pendents sempre de les seves decisions.

El que està clar però, és que aquest relació ja no es pot pretendre continuar aconseguint amb les fórmules que fins ara hem portat a la pràctica, però en cap cas i malgrat aquí es parli que cal reorientar les estratègies, hem de perdre l'objectiu d'aconseguir que els Govern facin la seva feina però, això sí, sense dependre l'activitat artística del que els Govern decideixin i sense que ells determinin el desenvolupament cultural i artístic d'un sector.

SISMÒGRAF

JORNADA PROFESSIONAL
ABRIL 2019